

289017 - Hasta Olan Baba'nın Temizliği Nasıl Yapılır ve Onun İçin Cuma Namazını/Cemaati Terk Etmenin Hükümü Nedir?

Soru

Babam –Allah ona şifa versin- iki yıl önce beyin krizi/inme geçirdi, bunun sonucunda vücudunun sol kısmı tamamen fel oldu ve konuşamaz hale geldi. Ben de bakımı için işimden ayrıldım, ancak birtakım sorularım var:

- 1- Elimi temiz tutmak ve yeni hasta bezini bağlamak için eldiven giyerim. Eldiven giymenin anne babadan tiksinti anlamına gelmesinden dolayı günaha girer miyim?
- 2- Taharet üzerinde olduğum halde idrar sondasının durumunu dokunmadan kontrol etsem ve babamın avret yerini görsem abdestim bozulur mu? Düzeltmek için penise dokunursam, Kur'an okumak ve nafil namaz kılmak için abdest almam gerekir mi?
- 3- Sürekli bakımıyla meşgul olduğum ve onun için endişe ettiğim için Cuma dahil tüm namazları evde babamla kılmak zorunda kalıyorum. Bu caiz midir?
4. Bazen babam rahatsız olduğunda ikinci namazını, vaktinden bir saat önce birlikte kılıyoruz veya öğle namazıyla birleştiriyoruz. Daha sonra camide veya evde ikinci namazını vaktinde tekrar kılabilir miyim?
- 5-Bazen babamın kriz nedeniyle kabızlığı oluyor, bu yüzden anüsünün içindekini çıkarmak için parmağımı kullanıyorum. Bunda bir sakınca var mıdır? Daha önceleri camiye giderdim, namazdan döndüğümde babamı ağlayıp üzüldürken bulurdum. Üzülmesin diye bazen aylarca onun yanından ayrılmıyorum. Babam, benden başka kimsenin onun bakımının yapmasını kabul etmiyor. Babama, Kur'an'ıma ve namazıma bağlı kaldım; dünyayı bıraktım. Alamadığım mali haklarım olduğu gibi üzerimde de başkalarının mali hakları vardır, bunların bazılarının sahipleri sabırlı davrandı ve durumumu takdir etti. Bazıları polise şikâyetinde bulundu ve bu nedenle polis tarafından aranmaktayım. İçinde bulunduğum durumdan dolayı borcumu ödemediğim için insanların haklarını

haksız yere yemiş sayılır mıyım? Bu nedenle namazımın ve Kur'an tilavetimin kabul edilmemesi söz konusu olur mu?

6. Hatim indirdikten sonra onun sevabını babama ve anneme hediye etmem caiz midir?

Detaylı cevap

Allah'a hamd olsun.

Birincisi:

Allah'tan temennimiz, babanıza şifa ve yaptıklarınızdan dolayı size büyük mükâfatlar vermesidir.

Necaset temizliği esnasında eldiven giymeniz doğru bir davranıştır çünkü başkasının avretine direk dokunmak haramdır. Dolayısıyla direk teması engelleyen eldiven ve kumaş türünde bir şeyin kullanılması vaciptir.

Daimî Fetva Kurulu, 25/283'de şöyle cevap vermiştir: Engellilere sunduğunuz hizmetlerden dolayı - İnşallah- size mükafat vardır ancak temizlik yaparken avretlerin örtülmesi ve teması engellemek için elin bez parçası, çorap vb. bir şeyin içine koyulması gerekir.

Tiksinmekten dolayı eldiven giymenizin bir sakıncası yoktur. Nitekim necasete dokunmaktan tiksinmek, fitri ve doğal bir durumdur.

İkincisi:

Bir ihtiyaç bulunmadığı takdirde babanızın avretine bakmanız caiz değildir. Şayet idrar sondasının bakılmadan düzeltilmesi mümkün değilse, bakmak caizdir. Ayrıca avrete bakmak abdesti bozamaz.

Temizlik ise mümkün olduğunca avreti örterek yapılır; necaset, perde gibi bir örtü kullanılarak temizlenir. Ayrıca avrete eldivensiz dokunulması caiz değildir. Şayet avrete (penis, anüs) çıplak elle dokunulursa; ilim ehli, sahabe ve tabiin, İmam Malik, Şafii ve Ahmed gibi alimlerin görüşüne

göre abdest bozulur.

Üçüncüsü:

Babanızın şuuru yerinde olduğu müddetçe namaz kılmakla yükümlüdür. Namazı terk etmesi caiz değildir. Sizden başka hastanın yanında birinin bulunması durumunda namazınızı camide cemaatle kılmanız gerekir. Sizin namaza gitmenizden dolayı üzülmeye cemaati bırakmanıza mazeret değildir.

Ancak zaman zaman ruh halinde her zamankinden daha fazla bir değişiklik ve kendisinde sıkıntı veya buna benzer bir durum görürseniz, umarız bu zamanlarda onun yanında namaz kılmanızda sakınca yoktur. Onun yanından ayrıldığınızda onu teselli ve memnun etmeye çalışın, cemaat namazı ve benzeri durumlar için onu bazen bırakmanız gerektiğini güzel bir şekilde anlatmaya çalışın. Onu terk ettiğiniz bu kısa süre boyunca yanında başka birinin olmasına riayet edin. Daha fazla bilgi için (8918) numaralı sorunun cevabına bakınız.

Aynı şekilde siz yokken ona bakacak biri varsa, cuma namazını terk etmeniz de caiz değildir. Şayet ona bakacak kimse bulunmazsa bu, sizin için mazeret kabul edilir ve onunla öğlen kılarırsınız. Aynı şekilde hastanın Cuma namazına gitmesi durumunda kendisine sıkıntı oluşacaksa, mazeret sahibi olur ve cumaya gitmez.

Keşşaf el-Kinaa (1/495) kitabında şöyle denilmiştir: Hasta, Cuma namazını ve cemaat namazını kılmamasında mazurdur. Çünkü Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem hastalandığı zaman, mescide gitmemiş ve "Ebu Bekir'e söyleyin de halka namaz kıldırın." demiştir. (Buhari, Muslim)

Aynı şekilde kişinin, arkadaşı veya yakınının ölümünden endişe ettiği durumda yanlarında kendisinden başka hasta bakımı yapan kimse bulunmadığı takdirde, cemaate gitmemesi mazur görülür. Nitekim İbn Ömer Cuma'ya gitmeye hazırlanırken (ölmek üzere olan) Saîd b. Zeyd'e gitmesi için çağrıldı, Cuma'ya gitmeyip Saîd'in yanına gitti. (Şerhinde şöyle denilmiştir: Bu konuda ihtilaf bilmiyoruz.)

Şeyh İbn Useymin'e r.h soruldu: Küçük yaştaki oğlum hastalandı ve hastaneye yatırıldı, son üç aydır oğlumdan dolayı cuma namazına katılamadım. Bunun hükmü nedir?

Cevap: Oğlun, yanında senin varlığına ihtiyaç duyduğu sürece senin hiçbir şey yapmana gerek yoktur çünkü hastanın refakatçiya ihtiyacı olması durumunda cumanın farzıyeti refakatçiden düşer. Ancak namaza gittiğiniz sırada yerinize ona bakacak birisinin varlığı durumunda namaza gitmeniz gerekir ve vaciplik sizden düşmez. (Fetava Nur ala Derb 2/8)

Dördüncüsü:

Hasta sıkıntı çekmemek amacıyla öğlen ile ikindi namazlarını ve akşam ile yatsı namazlarını cem' edebilir. Yani iki namazı bir namazın vaktinde kılabilir.

Keşşaf el-Kinaa (2/5) kitabında şöyle denmiştir: Öğlen ile İkinci namazı ve akşam ile yatsı namazı birinin vaktinde kılınabilir. Birincinin vaktinde kılınırsa "Cem'i Takdim" denir. İkinci namazın vaktinde kılınırsa "Cem'i Tehir" denir.

Sekiz durumda cem'i tehir yapılır...İkinci Durum: Meşakkat ve Sıkıntı Çeken Hasta İstihaze durumunda olan kadının da durumu hastalık kabul edildiği için cem' edebilir. İmam Ahmed hastalığın yolculuktan daha meşakkatli olduğunu savunur. Nitekim güneş batımından sonra hacamat yaptırmış, sonra akşam yemeğini yedikten sonra akşam ile yatsıyı cem' etmiştir.

Beşincisi:

Eldiven vb. şeylerle olması ve direk temas olmaması şartıyla, gerektiğinde babanın makatındaki dışkıyı parmağınızla çıkarmanızda bir sakınca yoktur.

Altıncısı:

Üzerinizde var olan hakları ödemekte gecikmeniz caiz değildir. Şüphesiz geciktirmek zulümdür. Nebi s.a.v şöyle demiştir: Zengin borcunu geciktirmesi zulümdür. (Buhari 2400, Muslim 1564)

Başkasına vekalet vermekle olsa dahi hakları sahiplerine iade etmeniz gerekir.

Yedincisi:

Tilavetin sevabını anne ve babaya hediye etmek konusu ihtilafli bir konudur. Onlara dua etmek

yeterlidir. Daha fazla bilgi için (46698) ve (20996) numaralı soruların cevaplarına bakınız.

Anne ve babanızın sizin Kur'an okumanıza sebep olmaları ve bu konuda sizi teşvik etmeleri nedeniyle siz okudukça onlara da sevap yazılacaktır. Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem şöyle demiştir: İnsanları (salih amel işlemek için) doğru yola çağıran kimseye, kendisine uyanların sevabı gibi sevap verilir. Ona uyanların sevaplarından da hiçbir şey eksiltilmez. Başkalarını sapıklığa çağıran kimseye de, kendisine uyanların günahı gibi günah verilir. Ona uyanların günahlarından da hiçbir şey eksiltilmez. (Muslim 4831)

Allah'tan temennimiz babanıza şifa, size de büyük mükafatlar vermesidir.

En iyisini Allah bilir.